Gävle
KOMMUN

Månadsrapport till nämnd

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd

Sep 2026

2026-10-09
Diarienummer: 26AFN12
Handläggare: Emma Edorsson

Gävle
KOMMUN

Innehållsförteckning

1 Resultatrapport.....3

2 Resultat 3

3 Årsprognos 10

4 Investeringsverksamhet.....11

5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU).....11

Gävle KOMMUN

1 Resultatrapport

Resultatrapport, tkr Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	Utfall 202601-202609	Budget 202601-202609	Avvikelse mot budget	Förändring % 2025 / 2026	Budget 202601-202612
Intäkter					
Taxor och avgifter	3 791	3 203	587	4,7%	4 277
Hyresintäkter	18 480	18 935	-455	0,7%	25 247
Statsbidrag	79 649	81 428	-1 779	-9,1%	108 086
Övriga intäkter	76 197	74 917	1 280	-1,7%	100 098
Kommunbidrag	996 884	996 884	-0	5,2%	1 329 178
Summa intäkter	**1 175 000**	**1 175 368**	**-367**	**3,6%**	**1 566 886**
Kostnader					
Personalkostnader	-626 906	-640 577	13 672	2,4%	-853 343
Inhyrd personal och konsulter	-5 224	-551	-4 673	-7,0%	-735
Bidrag och transfereringar	-174 654	-179 722	5 068	0,0%	-243 177
Köp av verksamhet och entrepren	-218 288	-202 904	-15 383	5,1%	-270 609
Hyror och fastighetskostnader	-85 357	-86 421	1 063	2,9%	-115 545
Övriga kostnader	-40 636	-38 045	-2 591	11,1%	-50 737
Material och förbrukning	-10 168	-10 838	671	8,1%	-14 461
Fordon och transporter	-10 898	-10 542	-356	14,7%	-14 944
Måltider	-901	-961	60	-6,9%	-1 290
Avskrivningar och intern ränta	-1 453	-1 534	81	24,0%	-2 045
Summa kostnader	**-1 174 485**	**-1 172 096**	**-2 389**	**3,0%**	**-1 566 886**
Resultat	**515**	**3 272**	**-2 756**		**0**

2 Resultat

Sammanfattning av resultatet för AFN, september 2026

Ackumulerat resultat uppgår till 0,5 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Utfallet avviker mot budget med -2,8 mnkr.

Nämndens personalkostnader har för ackumulerad period en positiv avvikelse mot budget till följd av vakanta tjänster. Den största avvikelsen finns på Arbos, där aktivitetskravet hittills inte påvisat stora kostnadsökningar, även om rekrytering pågår och kostnaderna kommer öka på sikt. Vakanser finns även inom hälso- och sjukvården där behovet av hyrsköterskor består.

Antalet köpta boendeplatser har ökat i förhållande till samma period föregående år och ger stor avvikelse inom funktionsstödsområdet.

Kommunstyrelsen har i februari beslutat tillföra nämnden kompensation för helårseffekt av hyror och kapitaltjänstkostnader för investeringar gjorda under föregående år med 505 tkr, inklusive omfördelning på delegation enligt punkt 16 i kommunplanen.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet per verksamhetsområde

Funktionsstöd -25,6 mnkr (aug -22,1 mnkr)

Boende LSS -13,7 mnkr (aug -11,5 mnkr)

Avvikelsen för personalkostnader är -9,3 mnkr och har att göra med att kunder med utåtagerande beteende krävt mer personalresurser. Vissa enheter har dessutom högre sjukfrånvaro än normalt. Hot och våld förekommer i vissa stadsdelar. Detta gör att kostnader för personal ökar då medarbetarnas arbetsmiljö behöver tryggas genom att se till att det inte förekommer ensamarbete. Även kostnader för väktare har förekommit. Verksamheten har kostnad för köp av utredningsplats, 2,8 mnkr, vilket förväntas fortsätta hela året. Avslut av köp planerades till 1 oktober men är försenat på grund av svårigheter att rekrytera. Nya kunder medför ett ökat resursbehov och därmed högre personalkostnader än budgeterat.

Rekrytering genomförs för att ha rätt antal medarbetare utifrån budget och därigenom frigöra timvikarier för att kunna ersätta vid korttidsfrånvaro och således minska risk för övertid. Verksamheten kommer att minska antal årsarbetare där det är möjligt.

För att effektivisera arbetet med resursturer, och därmed minska timtid och konverteringar, har ett arbete inletts med verksamhetschefer från avdelningarna Vård och omsorg och Funktionsstöd. Syftet är att ta fram en gemensam strategi/arbetssätt för hur verksamhetschefer leder och följer upp för att öka följsamheten till Bemanningshandboken.

Successiv ökning av antalet medarbetare i LSS-poolen kommer att ske under 2026. Kostnader för timvikarier förväntas minska motsvarande ökade kostnader för månadsanställda. Övriga förväntade effekter är ökad kontinuitet, minskad övertid då timvikarier blir tillgängliga för akuta behov i högre utsträckning, samt färre konverteringar.

Hälso- och sjukvård -3,0 mnkr (aug -2,8 mnkr)

Kostnader för bemanningssköterskor är fortsatt höga och anledning till negativ avvikelse, per september uppgår kostnaden till -4,5 mnkr. Utfallet ligger på en lägre nivå än under samma period föregående år, vilket indikerar en positiv utveckling.

Hyrsköterskor ersätter vid vakanser. Utöver dessa finns hyrsköterska i verksamheten för att stödja vid introduktion av nya medarbetare. Totalt nyttjar verksamheten i september 2,9 årsarbetare hyrsköterskor.

Förslag till åtgärder:

- Besluta om ett maxtak för att ersätta vakanser med bemanningssjuksköterskor utan allvarlig påverkan på patientsäkerhet. Idag ersätts vakanser 1:1.
- Besluta om principer för bemanningssjuksköterskor.
- Utvärdera och analysera modellen för ”lång introduktion”. Besluta om fortsättning om resultaten varit god och framgångsrik.
- Genomföra en riktad insats för att bli oberoende bemanningssjuksköterskor utifrån en tydlig målsättning att vi ska vara en avdelning med god egen bemanning i en attraktiv och hälsofrämjande arbetsplats. Detta kommer att innebära ett långsiktigt arbete med organisatorisk och strukturell tydlighet samt hög delaktighet och transparens för att skapa delaktighet ut i medarbetarleden.

Personlig assistans egen regi -2,5 mnkr (aug -1,4 mnkr)

Avvikelsen avser ökade personalkostnader vilket beror på bland annat tre pensionsavgångar där slutlöner har betalts ut, övertidsersättning mm. Området har även haft uppstart av nytt ärende som medfört introduktionskostnader. Tre kundärenden har avslutats under året, varav ett i september. Vid avslut av uppdrag får verksamheten personalkostnader för en månad då det inte finns intäkter.

Arbete pågår tillsammans med bemanningsenheten för att minimera risken att verksamheten får vikariekostnader för vikarie (dubbel vikariekostnad). Svårigheter att bemanna leder till ökade övertidskostnader.

Samordnartjänst hålls fortsatt vakant året ut.

Socialpsykiatri -0,1 mnkr (aug +0,2 mnkr)

Avvikelse mot budget beror bland annat på stängning av ett serviceboende på Glimmervägen vilket medfört minskade personalkostnader. Öppnande av nytt serviceboende på Pinnmovägen har genomförts.

En enhet har haft tillfälligt behov av nattbemanning. Under våren har scheman justerats

för att nattbemanning ska rymmas inom personalkostnadsram.

Verksamheten har påbörjat ett arbete tillsammans med schema- och planeringsteamet, samt ser över möjligheterna till att nyttja resursturer från Fleminggatan våbo.

Boendestöd och Personligt stöd -0,6 mnkr (aug -0,5 mnkr)

Personligt stöd har haft kostnad för en ny kund som under en period hade en extern utförare för att göra det möjligt för egen personal att succesivt ta över. Kunden har i slutet av september tagits över i egen regi.

Arbete har påbörjats kring utredning av verksamhetens nyttjandegrad, för att se över möjligheterna att öka tiden hos kund i förhållande till den arbetade tiden.

Barn, ungdom och korttids -2,1 mnkr (aug -1,5 mnkr)

Avvikelse avser personalkostnader, främst kostnader för övertid samt något högre kostnad för semesteruttag och sjuklöner än budgeterat. Ökade personalkostnader jämfört med budget härleds primärt till introduktion och bemanning i samband med ny kund.

Utvecklingsarbete har skett i samarbete med schemaplaneringsteamet. Målet är att förändra synsättet på schemaplanering utifrån verksamhetens behov och att involvera medarbetarna i detta. Under hösten genomförs ett kvalitetsarbete mellan enhetschefer inom korttidsverksamhet där målet är en gemensam grund för bemanning och verksamhet.

Framtagande av ny rutin för omfördelning av personalresurser vid avbokning av korttidsvistelse pågår.

Uppdragstagare +1,0 mnkr (aug +0,8 mnkr)

Verksamheten har under den senaste tiden haft en minskning av antal ärenden, vilket leder till minskade personalkostnader på grund av lägre antal arvoden.

Daglig verksamhet +4,5 mnkr (aug +3,7mnkr)

Avvikelsen avser personalkostnader och beror främst på att nystartad basverksamhet

ännu inte är fullt drift. Fördröjningar i rekryteringsprocessen har medfört lägre personalkostnader än budgeterat, vilket ger en positiv resultatpåverkan för perioden.

Verksamheten planerar att vara fullt bemannad vid årsskiftet. På grund av fördröjningar i rekryteringsprocesserna har dock flera tjänster varit vakanta under delar av året, vilket medför en positiv avvikelse på personalkostnaderna jämfört med budget.

Förebyggande enhet -0,2 mnkr (aug -0,2 mnkr)

Negativ avvikelse för personalkostnader på grund av tillfällig förstärkning samt vikariekostnader.

Utredningsenhet funktionsstöd +0,7 mnkr (aug +0,4 mnkr)

Positiv avvikelse för personalkostnader på grund av vakanser. Under pågående rekrytering har enheten kostnader för konsult. Enheten har fått statsbidrag för projekttjänst.

Personlig assistans extern samt 20 första timmarna +2,6 mnkr (aug +1,6 mnkr)

Något fler antal kunder med SFB-beslut ger en ökad kostnad från Försäkringskassan för första 20 timmar personlig assistans. Samtidigt ger en minskning av beviljade timmar för LSS-beslut, en lägre kostnad för externa utförare.

Köp av boendeplatser LSS och SoL –16,9 mnkr (aug –15,3 mnkr)

Fler antal placeringar än budgeterat vilket bland annat beror på planerat avslut av placering som genomförs några månader senare än beräknat, men det har även funnits behov av nya placeringar.

Långsiktiga åtgärder för att minska köpen är optimering av boenden utifrån andra behov. I boendeplanen är det medräknat så kallade "hemtagningar", det vill säga att kunder med extern placering ska erbjudas lösning på hemmaplan. Dessa åtgärder förväntas dock inte ge någon större effekt i år. Uppdrag har getts utredningsenhet att följa upp alla externa placeringar avseende önskemål om “hemflytt” eller inte.

Gävle KOMMUN

Resursfördelning myndighet +4,8 mnkr (aug +4,2 mnkr)

Lägre antal beviljade timmar för Boendestöd och Personligt stöd samt tomma platser på serviceboende samt barnboende medför minskade kostnader. Stängning av serviceboende på Glimmervägen innebar lägre kostnader i april, samtidigt som öppning av Pinnmovägen skett först i maj. Hövdingavägen gruppbostad har inte öppnat i augusti som planerat.

Arbetsmarknad och stöd +16,0 mnkr (aug +14,0 mnkr)

Ekonomiskt bistånd +2,1 mnkr (aug +1,9 mnkr)

Arbetslösheten i Gävle är fortsatt hög och uppgick till 6,7 procent i september, vilket fortfarande ligger över riksgenomsnittet. Sedan senhösten 2024 har personer från Ukraina tillkommit som en ny målgrupp med rätt till försörjningsstöd, vilket tillsammans med den generellt höga arbetslösheten har bidragit till att öka antalet biståndsmottagare. Mottagandet av personer från Ukraina förväntas även under 2026 generera ökade statsbidrag från Migrationsverket.

Budgeten för ekonomiskt bistånd har höjts jämfört med föregående år, med hänsyn till det ökade antalet mottagare av försörjningsstöd, den höjda riksnormen samt det fortsatt svaga konjunkturläget.

Trygghetsanställda +2,2 mnkr (aug +2 mnkr)

Lönekostnaderna för trygghetsanställda har varit lägre än budgeterat. Detta beror främst på sjukfrånvaro samt att antalet trygghetsanställda under perioden varit något lägre än planerat. Budgeten är beräknad utifrån 130 deltagare, medan 123 personer för närvarande är registrerade i insatsen.

Målsättningen är att antalet deltagare ska öka till 130 personer, vilket motsvarar det politiskt beslutade målet om att 2 procent av målgruppen ska omfattas av insatsen. Trots den nuvarande avvikelsen bedöms verksamheten kunna närma sig målnivån under året.

Övriga beredskapsanställningar +2,9 mnkr (aug +2,6 mnkr)

Avvikelsen hänförs till introduktionsjobb, där antalet deltagare under perioden uppgår

till 16 personer jämfört med budgeterade 35 personer. Antalet förväntas öka under året i takt med att fler individer uppfyller kriterierna för denna anställningsform och därmed kan erbjudas introduktionsanställning.

Verksamheten har även erhållit extra statsbidrag från Arbetsförmedlingen för ferie- och sommarjobb, vilket bidrar till ett överskott inom övriga beredskapsanställningar.

Arbos personal- och driftskostnader +8,8 mnkr (aug +7,5 mnkr)

Verksamhetens personalkostnader visar en positiv avvikelse mot budget, främst till följd av ett flertal vakanta tjänster som uppstått i samband med anställningsstoppet och som ännu inte kunnat tillsättas. En bidragande orsak är även att flera förändringsledare har avslutat sina anställningar under en relativt kort period, bland annat på grund av att statliga myndigheter har erbjudit avsevärt högre lönenivåer för motsvarande befattningar. Rekryteringsarbete pågår för att successivt bemanna de vakanta tjänsterna.

Verksamheten har dessutom tilldelats extra statsbidrag om 11,2 mnkr med anledning av regeringens nya aktivitetskrav. Även om rekryteringsinsatser pågår bedöms det vara svårt att fullt ut nyttja dessa medel under året, då det tar tid att rekrytera och implementera de resurser som krävs för att möta de nya kraven.

Vuxenutbildning +5,7 mnkr (aug +5,7 mnkr)

Statsbidrag avseende yrkesvux avviker negativt mot budget. Utfallet kan variera över tid, och är beroende av antalet kursstarter samt eventuella avhopp mm. Etableringsersättningen från migrationsverket är också lägre än budgeterat. Ersättningen kan variera beroende på antalet personer som kommer till kommunen, hur de rör sig mellan kommunerna samt ålder på individerna. Etableringsersättningen på individnivå sträcker sig upp till max 2 år, och med ett förväntat minskat inflöde till kommunen kommer ersättningen gradvis att sjunka.

Personalkostnader har en positiv avvikelse, där vakanser/partiella ledigheter och fördröjda tillsättningar är orsaken. Köp av extern utbildning/Interkommunal ersättning (IKE) är betydligt lägre än vad som är upptaget i budget. Köp av IKE-platser har hållits tillbaka, medan efterfrågan på utbildningar från externa utbildare inte varit i den omfattningen som förväntades. Budgeten för IKE samt köp från privata

utbildningsföretag har höjts med nästan 7 mnkr utifrån fjolårets utfall. Avser yrkesutbildningar med hög träffsäkerhet på anställning efter utbildningen.

Övergripande +1,1 mnkr (apr -1,7 mnkr)

Utveckling och stöd +2,0 mnkr (aug +2,4 mnkr)

Positiva avvikelser för hyreskostnader och för personalkostnader på grund av vakanser. Negativa avvikelser för hyresintäkter samt larm och bevakning.

Utveckling och stöd ser, tillsammans med berörda verksamheter, över möjligheter till förbättrad in- och utflyttningsprocess vid vakanta lägenheter.

Övergripande samt mindre avvikelser -0,8 mnkr (aug -1,1 mnkr)

Viten motsvarande 1,5 mnkr uppbokade för ej verkställda beslut gällande korttids LSS samt daglig verksamhet.

3 Årsprognos

För hälso- och sjukvården befaras kostnader för hyrsköterskor överskrida budget. Även Boende LSS förväntas avvika negativt på helårsbasis till följd av omfattande stödbehov och köpta platser som är kostsamma. Åtgärder för att kunna erbjuda kunder med externa placeringar lösningar på hemmaplan förväntas inte ge någon effekt i år. Dessutom aviseras om viten på hittills 2 mnkr för ej verkställda beslut inom daglig verksamhet och korttids LSS. Funktionsstöd förbättrar prognosen något från delår 1 men är fortsatt negativ på helårsbasis.

Vuxenutbildningen lämnar en positiv prognos främst till följd av lägre personalkostnader, samt att köp av extern utbildning och interkommunal ersättning förväntas kosta mindre än budgeterat. Såväl etableringsersättningen som yrkesvux förväntas dock utifrån ackumulerat utfall överskrida budget något. Båda posterna är svåra att skatta och varierar också månad för månad. Vad gäller etableringsersättningen så har den förväntats minska i takt med att 2-årstiden går ut, och att ny tillströmning minskar. Bidraget för yrkesvux är kopplat till nya kursstarter och avhopp.

Aktivitetskravsreformen (med start juli) förväntas ge ökade kostnader för verksamheten i form av personal, lokaler, fordon mm. Det finns osäkerheter kring huruvida statsbidraget kommer täcka förväntade kostnader på sikt. Rekrytering pågår, men det bedöms vara svårt att nyttja de extra statsbidragen om 11,2 mnkr som tilldelats för regeringens nya aktivitetskrav under innevarande år. Arbetsmarknad och stöd förbättrar därför prognosen avsevärt till följd av framför allt vakanta tjänster.

Utifrån ovan förutsättningar justeras nämndens prognos till noll.

4 Investeringsverksamhet

Investeringsbudget för året uppgår till 4 mnkr efter beslut i Kommunfullmäktige i mars om ombudgetering med 0,8 mnkr från föregående år. Utfallet för ackumulerad period uppgår till 2,6 mnkr. Investeringar avser bland annat möbler, tvättmaskiner, trygghetslarm och passagesystem.

5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)

Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

Resultat

Ackumulerat resultat uppgår till 5,2 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Utfallet avviker mot budget med -1,1 mnkr.

Nämndens personalkostnader har för ackumulerad period en positiv avvikelse mot budget till följd av vakanta tjänster. Den största avvikelsen finns på Arbos, där aktivitetskravet hittills inte påvisat stora kostnadsökningar, även om rekrytering pågår och kostnaderna kommer öka på sikt. Vakanser finns även inom hälso- och sjukvården där behovet av hyrsköterskor består.

Antalet köpta boendeplatser har ökat i förhållande till samma period föregående år och ger stor avvikelse inom funktionsstödsområdet.

Prognos

För hälso- och sjukvården befaras kostnader för hyrsköterskor överskrida budget. Även Boende LSS förväntas avvika negativt på helårsbasis till följd av omfattande stödbehov

och köpta platser som är kostsamma. Åtgärder för att kunna erbjuda kunder med externa placeringar lösningar på hemmaplan förväntas inte ge någon effekt i år. Dessutom aviseras om viten på hittills 2 mnkr för ej verkställda beslut inom daglig verksamhet och korttids LSS. För Funktionsstöd innebär detta en negativ prognos.

Vuxenutbildningen lämnar en positiv prognos främst till följd av lägre personalkostnader, samt att köp av extern utbildning och interkommunal ersättning förväntas kosta mindre än budgeterat. Såväl etableringsersättningen som yrkesvux förväntas dock utifrån ackumulerat utfall överskrida budget något. Båda posterna är svåra att skatta och varierar också månad för månad. Vad gäller etableringsersättningen så har den förväntats minska i takt med att 2-årstiden går ut, och att ny tillströmning minskar. Bidraget för yrkesvux är kopplat till nya kursstarter och avhopp.

Aktivitetskravsreformen (med start juli) förväntas ge ökade kostnader för verksamheten i form av personal, lokaler, fordon mm. Det finns osäkerheter kring huruvida statsbidraget kommer täcka förväntade kostnader på sikt. Rekrytering pågår, men det bedöms vara svårt att nyttja de extra statsbidragen om 11,2 mnkr som tilldelats för regeringens nya aktivitetskrav under innevarande år. Arbetsmarknad och stöd lämnar därför en positiv prognos till följd av främst vakanta tjänster.

Utifrån ovan förutsättningar justeras nämndens prognos till noll.

Investeringsverksamhet

Investeringsbudget för året uppgår till 4 mnkr efter beslut i Kommunfullmäktige i mars om ombudgetering med 0,8 mnkr från föregående år. Utfallet för ackumulerad period uppgår till 2,6 mnkr. Investeringar avser bland annat möbler, tvättmaskiner, trygghetslarm och passagesystem.